

Uljuan tuulivoimahanke

YVA-selostusvaiheen lausunnot ja mielipiteet

Lausunnoissa ja mielipiteissä mukana olleita liitteitä ja karttoja ei esitetä tässä, mutta ne on toimitettu hankkeesta vastaavalle. Yksityishenkilöiden mielipiteissä ei esitetä nimiä eikä kiinteistörekisteritietoja henkilötietojen suojaan liittyvän lainsäädännön perusteella. Mahdolliset arviointiselostusta referoivat johdantotekstit tms. on poistettu.

Digita Oy

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan ta pauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja

- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapaistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Fingrid Oyj

Meillä ei ole kommentoivaa nähtävilläolevista asiakirjoista.

Tässä kaava- ja YVA-lausunnossa ei kuitenkaan oteta kantaa teknisiin asioihin.

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Muiden kuin Fingridin omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Haapaveden kaupunki/Ympäristöpalvelut Helmi

Terveystensuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavaa toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Lausunnonantaja toteaa, että tuulivoimahankkeen ihmisiin ja elinympäristöön kohdistuvat keskeiset tekijät on tunnistettu ja arvioitu kattavasti.

Melu- ja välkevaikutukset ovat yleisimmät tuulivoimaloiden vaikutukset, jotka koetaan ihmisten terveyteen vaikuttavina tekijöinä. Hankkeen melu- ja välkemallinnukset on laadittu perusteellisesti.

Hankkeen suunnittelun edetessä on hyvä tarpeen mukaan arvioida melun ja välkkeen yhteisvaikutukset lähelle suunnitellun Honkakankaan hankkeen kanssa. Terveystensuojeluviranomainen muistuttaa, että asumiseen ja vapaa-ajan asumiseen liittyvät sisämelun toimenpiderajat määritetään STM:n asetuksen mukaisesti (545/2015, 12§). Toiminnasta ei saa aiheutua asuinhuoneistoissa oleskeleville asetuksen toimenpiderajoja ylittävää meluhaittaa.

Lakiperusteet

Terveystensuojelulaki 763/1994

Terveystensuojeluasetus 1280/1994

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista 545/2015

Ilmatieteen laitos

Kuten aikaisemmassa lausunnossa, 01.03.2022 (Dnro 12/020/2022), Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Uljuan tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluaineistoon ja ympäristövaikutusten arviointiselostukseen, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Voimala-alue tulee kuitenkin näkymään säätutkamittauksissa merkittävänä häiriökaikuna.

Luonnonvarakeskus Luke

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueelta löydettiin selostuksen mukaan kaksi metson soidinta ja yksi soidin aluerajauksen ulkopuolelta. Lähimmät voimalat ovat suunnittelun tässä vaiheessa alle 500 m päässä havaituista soitimista.

Selostuksessa viitataan metsäkanalintujen vaikutusten arvioinnin osalta sekä olemassa olevaan tieteelliseen kirjallisuuteen, että konsulttien tekemiin havaintoihin. Luke näkee olemassa olevan kirjallisuuden perusteella soidinten alle 500 m etäisyydet suunniteltuihin voimaloihin riittämättöminä.

Hankealueella on selostuksen mukaan merkitystä metsäpeuralle ympäri vuoden ja niitä on havaittu alueella usein suurinakin laumoina. Alueella arvioidaan olevan selostuksen mukaan myös metsäpeuran vasomisalueita ja alueella on havaittu peuravaadin vasan kanssa. Luke tuo erikseen esille, että hankealueen eteläreunan Natura2000-alue on metsäpeuran asuttama eli vasomisalue kesällä ja samalla se on myös tärkeä vaelluskäytävä pohjoisesta tulevien peurojen osalta (Kuva 1 ja Paasivaara, A. (2024). "Wild Forest Reindeer: Suomenselkä, Finland." Global Initiative on Ungulate Migration Advisory Board (Eds.). Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals). Hankealue on tärkeä osa metsäpeurojen lisääntymisalueita Pohjois-Pohjanmaalla (Kuva 2). V1 ei tarjoa kokonaiskestävää ratkaisua Iso Suksineva - Ahvenjärvenneva – Turvakonneva-Natura2000 alueen luontoarvojen säilyttämiseksi, kun eteläisimmät viisi tuulivoimalaa ovat alle suositusten (n. 600–1300 m päässä Natura2000-alueesta). Myös V2 alueen eteläisimmät viisi voimalaa ovat lähempänä (n. 1.6–2.6 km) kuin Luke suosittelee metsäpeuralle tärkeiden Natura2000-lisääntymisalueiden turvaamiseksi.

Metsäpeuraselvityksen aineistot ja kuvat ovat hyviä ja riittäviä. Ne osoittavat hankealueen ja erityisesti lisääntymisalueiden päällekkäisyydet. Kuten metsäpeuraselvityksen kuva 13 osoittaa, Uljuan molemmat hankevaihtoehdot V1 ja V2 menevät päällekkäin metsäpeurojen lisääntymisalueiden kanssa. Kuvan 13 perusteella päällekkäisyys on huomattava ja se kasvaa, kun otetaan huomioon mahdollinen häiriövyöhyke (ks. Tolvanen ym. 2023). Erityistä huomioita tulee kiinnittää kuvassa 13 esitettyihin yhtäaikaisiin tuulivoimasuunnitelmiin Pohjois-Pohjanmaan metsäpeuran lisääntymiselle tärkeiden Natura2000 alueiden läheisyyteen. Myös Oulujoen pohjoispuolisille metsäpeurojen lisääntymisalueille on suunnitella laajasti tuulivoimaa myös Natura2000-alueiden viereen. Yhdessä muiden tuulivoimasuunnitelmien kanssa molemmat vaihtoehdot V1 ja V2 aiheuttavat merkittävän riskin metsäpeuran lisääntymiselle. Erityistä huomiota tulee kiinnittää Natura2000 verkoston läheisyyteen ja verkoston toiminnallisiin yhteyksiin.

Metsäpeuraselvityksessä hyvin tiivistetään ja kerrotaan: "Metsäpeurat liikkuvat vuodenvuorokauden aikana hyvin laajoilla alueilla, jolloin eri maankäytön hankkeista ja tuulivoimaluista voi aiheutua vaikutuksia jopa samoille metsäpeurayksilöille. Uljuan läheisyyteen (alle 10 km etäisyydelle) sijoittuu kaksi kaavoitusvaiheessa olevaa tuulivoimahanketta: Honkakangas ja Neittävänvaara, joilla voi toteutuessaan olla vaikutuksia samoille metsäpeurojen elinympäristöille kuin Uljuan hankkeella. Lisäksi alueella on myös jo yksi toiminnassa oleva tuulivoimapuisto, Siikalatvan Kokkoneva. Yhteisvaikutuksia metsäpeurojen lähialueiden nykyisille laidunalueille voi syntyä myös tuulivoimahankkeiden ulkoisien sähkönsiirto-reittien vuoksi mm. yhtenäisten elinympäristöjen pirstoutumisen kautta. Laajassa mittakaavassa kaikilla Suomenselän metsäpeurapopulaation levinneisyysalueella olevilla hankkeilla voidaan ajatella olevan yhteisvaikutuksia metsäpeuraan elinympäristöjen laadun ja lajin vuodenaikaisvaellusten kautta."

Luke tukee ja haluaa yhtä lailla korostaa metsäpeuraselvityksen 2.4 osion viimeisessä kappaleessa tuotuja näkemyksiä ja toivoo, että ne huomioitaisiin laajasti tuulivoimarakentamisen eri vaiheissa ja erityisesti laajan alueellisen mittakaavan suunnittelussa, kun arvioidaan rakentamisen soveltuvuutta ja kokonaiskestävyyttä puhtaasta siirtymästä aiheutuva lisääntyvä luontokato huomioiden.

Luke huomauttaa myös, että metsäpeuran levinneisyysalueella Natura-alueiden suojeluperusteisiin on tulossa tarkennuksia metsäpeuran osalta (Uusi päivitetty aineisto on odotamassa käsittelyä Lajitieto.fi tietokannassa: Julkaisematon Natura2000 alueiden päivitys – metsäpeura, (Lajitieto.fi)). Hankealuetta lähin Natura-alue kuuluu tähän päivitykseen.

Hankealueella arvioidaan selostuksen mukaan olevan merkitystä ilvesten, ahmojen ja karhujen elinpiireinä, sillä lajeista on tehty alueella tasaisesti havaintoja. Lähin susireviiri Pulkila-Rantsilan susireviiri sijoittuu lähimmillään n. 100 m etäisyydellä hankealueesta. Selostuksessa vaikutukset suurpetoihin arvioidaan vähäiseksi, sillä alueella on ihmistoimintaa ja elinympäristön muutoksia jo valmiiksi. Selostuksessa kerrotaan, että alueella toimivan riistanhoitoyhdistyksen mukaan alueilla on tiettävästi yksittäisten suurpetojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, mutta ne eivät sijaitse hankealueella.

Kuten selostuksessakin hyvin tuodaan esille (esim. Kuva 22-5. YVA-selostuksen s. 451), hankealueen ympäristöön on suunnitteilla useita tuulivoimahankkeita. Selostuksessa todetaan yhteisvaikutusten osalta, että mikäli hankkeiden rakentaminen kohdistuu lähinnä tavanomaiseen talousmetsään eikä se lisää merkittävästi metsäalueiden pirstoutumista, häiriötä ja ihmistoimintaa, voivat lähekkäistenkin hankkeiden yhteisvaikutukset jäädä merkitykseltään vähäisiksi suurille nisäkäslajeille.

Luke huomauttaa tähän, että kaikki tässäkin mainitut lajit käyttävät näitä tavallisia talousmetsiä elinympäristöinä. Vaikutuksia voi siis syntyä myös näiden ympäristöjen muuttuessa mahdollisesti aiempaa heikommiksi elinympäristöiksi. Luke huomauttaa myös, että hankkeen mahdolliset vaikutukset tulevat muiden tekijöiden aikaansaamien vaikutusten lisäksi. Luke huomauttaa, että jos elinympäristöjen laatu ja ympäristön kantokyky heikkenee, voi tuulivoimalla olla kauaskantoisempia vaikutuksia kuin mitä selostuksessa on arvioitu, erityisesti mikäli näillä muutoksilla on vaikutuksia lajien lisääntymiseen.

Tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme, on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta eri lajien osalta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Siksi Luke huomauttaa, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä. Yhteisvaikutusten osalta on tärkeää huomioida, että tämä vaikutus voi kertautua laajalle alueelle rakentuvien voimala-alueiden myötä.

Lausunnon tiivistelmä

Hankealueelta löydettiin selostuksen mukaan kaksi metson soidinta ja yksi soidin aluerajauksen ulkopuolelta. Lähimmät voimalat ovat suunnittelun tässä vaiheessa alle 500 m päässä havaituista soitimista. Luke näkee olemassa olevan kirjallisuuden perusteella soidinten alle 500 m etäisyydet suunniteltuihin voimaloihin riittämättöminä. Hankealueella on selostuksen mukaan merkitystä metsäpeuralle ympäri vuoden ja niitä on havaittu alueella usein suurinakin laumoina. Alueella arvioidaan olevan selostuksen mukaan myös metsäpeuran vasomisalueita ja alueella on havaittu peuravaadin vasan kanssa. Hankealueen

eteläreunan Natura2000-alue on metsäpeuran asuttama eli vasomisalue kesällä ja samalla se on myös tärkeä vaelluskäytävä pohjoisesta tulevien peurojen osalta. V1 ei tarjoa kokonaiskestävää ratkaisua Iso Suksineva - Ahvenjärvenneva – Turvakonneva-Natura2000 alueen luontoarvojen säilyttämiseksi, kun eteläisimmät viisi tuulivoimalaa ovat alle suositusten (n. 600–1300 m päässä Natura2000-alueesta). Myös V2 alueen eteläisimmät viisi voimalaa ovat lähempänä (n. 1.6–2.6 km) kuin Luke suosittelee metsäpeuralle tärkeiden Natura2000-lisääntymisalueiden turvaamiseksi. Metsäpeuraselvityksen aineistot ja kuvat ovat hyviä ja riittäviä. Ne osoittavat hankealueen ja erityisesti lisääntymisalueiden päällekkäisyydet.

Luke näkee, että yhdessä muiden tuulivoimasuunnitelmien kanssa molemmat vaihtoehdot V1 ja V2 aiheuttavat merkittävän riskin metsäpeuran lisääntymiselle. Erytystä huomiota tulee kiinnittää Natura2000 verkoston läheisyyteen ja verkoston toiminnallisiin yhteyksiin. Hankealueella arvioidaan selostuksen mukaan olevan merkitystä ilvesten, ahmojen ja karhujen elinpiireinä. Hankealue sijoittuu myös Pulkila-Rantsila-susireviirin viereen. Luke huomauttaa, että jos elinympäristöjen laatu ja ympäristön kantokyky heikkenee, voi tuulivoimalla olla kauaskantoisempia vaikutuksia kuin mitä selostuksessa on arvioitu, erityisesti mikäli näillä muutoksilla on vaikutuksia lajien lisääntymiseen. Yhteisvaikutusten osalta on tärkeää huomioida, että tämä vaikutus voi kertautua laajalle alueelle rakentuvien voimala-alueiden myötä.

Liite:

Kuva 1. Metsäpeuran vaellusreitit Uljuan hankealueen läheisyydessä

Kuva 2. Uljuan tuulivoimalat (punaiset), metsäpeuralle tärkeät Natura2000-suot (punaiset), kesäistä panta-dataa metsäpeuroista (mustat pisteet) ja metsäpeuran vasomiselinympäristöt ennustemallin mukaan.

Metsähallitus

SALASSA PIDETTÄVÄ Julkl 24.1 § 14 kohta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen ennakkoneuvotteluun 22.4.2021, seurantaryhmän 1. kokoukseen 9.6.2021 ja osayleiskaavan 1. viranomaisneuvotteluun 5.9.2024.

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisten tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan suunnittelussa huomioon.

Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja. Maakuntakaava on luonteeltaan yleispiirteisien alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuudesta johtuen kuntakaavaratkaisu voi riittävillä selvityksillä perustella erota maakuntakaavassa osoitetuista tv-alueiden rajauksista. Hankekohtaiset maakuntakaavaa tarkemmat selvitykset, ympäristövaikutusten arviointi (YVA), mukaan lukien yhteisvaikutusten arviointi ovat ratkaisevina tekijöinä tässä arvioinnissa. Käytännössä osa kuntakaavassa esitetyistä tuulivoimaloista voi sijoittua maakuntakaavan tv-aluerajauksen

ulkopuolelle, mikäli eroavaisuus on yksityiskohtaisemmassa kaavassa perusteltu siinä laadituilla, maakuntakaavatasoa tarkemmilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla. Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Hankkeen suhde voimassa oleviin maakuntakaavoihin

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (2006) on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Uljuan tuulivoimahankkeen kaavaselostuksessa ja YVA-selostusraportissa on kuvattu kattavasti lainvoimaissa vaihemaakuntakaavoissa suunnittelualueelle ja sen läheisyyteen osoitetut kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset sekä arvioitu näihin kohdistuvat vaikutukset. Lainvoimaissa vaihemaakuntakaavoissa Uljuan aluetta ei ole osoitettu seudullisena tuulivoimaloiden alueena (tv-1), ja tämä on tuotu esiin selostuksissa. Toinen Uljuan tuulivoimapuiston sähköasemista ja molemmat sähkönsiirtovaihtoehtoreitit sijoittuvat maakuntakaavassakin osoitetuille arvokkaille moreenimuodostumille (ge-2). Vaikutuksia on tarkasteltu YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa. Tästä tarkemmin tässä Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunnossa myöhemmin.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ja TUULI-hanke

Pohjois-Pohjanmaan liitossa on vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan lisäksi valtioneuvoston 18.11.2021 päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021), uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus), vuosina 2019-2023 kartoitetut ja päivitetyt perinnebiotoopit (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus) valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien osien sekä kaasuputken yhteystarvemerkinnot. Uudessa ehdotusvaiheessa kaava-aineistoon on lisätty valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024, VN 7.11.20).

TUULI-hanketta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla) toteutettiin 1.6.2020-30.4.2023 välisenä aikana. TUULI-hankkeessa valmistui useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivityselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys, sähkönsiirtoselvitys, maakotkaselvitys ja maisemaselvitys. TUULI-hankkeen sijainninhjausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset olivat energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa esitettävien tuulivoima-alueiden lähtökohtina. TUULI-hankkeessa tutkittiin pinta-alaltaan vähintään 7 km² suuruisia tuulivoimaloiden alueita. Luonnos- ja viranomais ehdotusvaiheissa seudullisesti merkittävaksi tuulivoimaloiden alueeksi maa-alueilla (tv-1) määriteltiin vähintään 7 voimalaa. Seudullisesti merkittävän tuulivoimaloiden alueen määrittelmä palautettiin julkisessa ehdotusvaiheessa lainvoimaisten 1. ja 3. vaihemaakuntakaavojen mukaiseksi eli seudullisesti merkittävä kokonaisuus on kymmenen (10) tai useampia voimaloita käsittävä tuulivoimahanke.

Maakuntakaavan ehdotusvaiheessa keväällä 2024 toteutettiin Natura-alueita koskeva riskiselvitys, jossa tarkasteltiin Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueille tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia ja Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Selvitys löytyy maakuntakaavoituksen julkisilta verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/#naturariskit>.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on edennyt julkiseen ehdotusvaiheeseen. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkinen ehdotus käsiteltiin maakuntahallituksen kokouksessa 17.9.2024 § 145 ja se oli nähtävillä 23.9.-24.10.2024 välisenä aikana. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan oli määrä valmistua vuoden 2024 aikana, mutta julkisen ehdotusvaiheen runsaan palautteen, sen edellyttämien työneuvotteluiden ja kaava-aineiston täsmentämistarpeen takia hyväksymiskäsittely siirtyi keväälle 2025. Ympäristöviranomaisten lausunnot toivat esiin sen, että energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaratkaisua oli vielä tarkasteltava erityisesti Natura 2000-verkoston suojeluperusteiden ja niiden läheisyyteen osoitettujen tuulivoima-alueiden osalta.

Toisessa julkisessa ehdotuksessa kaavaratkaisua on täsmennetty, tv-alueita on rajattu uudelleen ja viisi tv-aluetta on poistettu. Toisen julkisen kaavaehdotuksen kaavaratkaisusta (tuulivoimaloiden alueet ja sähkönsiirron merkinnät) on laadittu uusi Natura-riskiselvitys, jonka avulla on varmistettu, ettei energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toisen julkisen ehdotuksen mukainen kaavaratkaisu aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-suojeluperusteisiin ja Natura 2000-verkostoon. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toinen julkinen ehdotus käsiteltiin maakuntahallituksen kokouksessa 10.2.2025, ja kaava on julkisesti nähtävillä 17.2.-21.3.2025 välisenä aikana. Tavoitteena on saada energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn touku-kuussa 2025. Maakuntakaava-aineisto kohdekuvauksineen löytyy maakuntakaavoituksen verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/>.

Voimassa olevan alueidenkäyttölain mukaan seudullisesti merkittävää tuulivoima-aluetta ei voida hyväksyä ennen kuin alue on maakuntavaltuuston hyväksymässä maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tv-alueena. Maakuntavaltuuston hyväksymispäätös voi olla valituskäsittelyn alaisena oikeusasteissa eli maakuntakaavan ei tarvitse olla lainvoimainen (riittää, että maakuntakaava on kuulutettu voimaan ilman lainvoimaa AKL 201 § mukaisesti). Kuntakaavan selvitykset ja kaavoitus voivat kuitenkin edetä ehdotusvaiheen kuulemiseen saakka.

Uljuan tuulivoimahankkeen YVA-selostusraportissa ja kaavaselostuksessa on tuotu esiin, että energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnosvaiheessa (2022) Uljuan alueelle osoitettiin tuulivoimaloiden alue tv-1 397. Luonnosvaiheessa osoitetut maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueet perustuivat teoreettiseen sijainninohjausmalliin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaisehdotusvaiheessa seudullisesti merkittäviä tuulivoimaloiden alueita tarkasteltiin uudelleen luonnoksesta saadun palautteen, uusien kansallisten ja maakunnallisten sekä hankkeissa laadittujen selvitystietojen ja yhteisvaikutustarkastelun pohjalta. Tuulivoimaloiden alueet täsmentyivät kaavaluonnoksesta esitetystä ratkaisusta. Tuulivoimaloiden alueisiin tuli vaikutusten arvioinnin perusteella rajausmuutoksia, alueita poistettiin ja joitakin alueita lisättiin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaisehdotuksessa (19.12.2023) Uljuan alueelle ei enää osoitettu seudullisesti merkittävää tuulivoimaloiden aluetta petolinnustoon, erityisesti maakotkaan, metsäpeuraan, Natura-alueisiin ja maisemaan kohdistuvien haitallisten vaikutusten vuoksi. Uljuan alueelle ei ole osoitettu seudullisesti merkittävää tuulivoimaloiden aluetta julkisessa

ehdotusvaiheessa (MKH 17.9.2024) eikä myöskään toisessa julkisessa ehdotusvaiheessa (MKH 10.2.2025 § 5).

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toisessa julkisessa ehdotuksessa (MKH 10.2.2025) Fingrid Oyj:n Pysäysperä-Nuojuankankaan 400+110 kV:n voimajohto on osoitettu ohjeellisena 400 kV:n voimajohtona ja suunniteltu Siikalatvan sähköasema uutena energiahuollon alueena (en).

Uljuan tuulivoimapuiston kaavaluonnoksen selostusraportissa on huomioitu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan eteneminen julkiseen ehdotusvaiheeseen ja arvioitu kattavasti hankkeen suhdetta vireillä olevan maakuntakaavaan, sen merkintöihin, kaavamääräyksiin ja yleisiin suunnittelumääräyksiin. Sen sijaan hankkeen YVA-selostuksen vireillä olevaa maakuntakaavaa koskeva vaikutusten arviointi perustuu yli vuoden takaiseen viranomais ehdotusvaiheen kaavaratkaisuun.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkiseen ehdotukseen täsmennettiin useiden kaavamerkintöjen selityksiä ja suunnittelumääräyksiä. Myös tuulivoimarakentamisen yleistä suunnittelumääräystä uudistettiin. Uljuan kaavaluonnoksen asiakirjoissa on huomioitu julkisen ehdotuksen (MKH 17.9.2024) suunnittelumääräykset ja arvioitu hankkeen suhdetta näihin. Toisessa julkisessa ehdotuksessa (MKH 10.2.2025) suunnittelumääräykseen tuli vielä muutamia täsmennyksiä, jotka tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. Uljuan tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa on varmistuttava energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan yleisten suunnittelumääräyksiä toteutuminen.

Sähkönsiirto ja vaikutukset arvokkaisiin moreenimuodostumiin

Sähkönsiirron ratkaisut tuottavat merkittäviä vaikutuksia tuulivoimapuistojen ulkopuolelle. Uljuan hankkeessa liityntä toteutettaisiin uudella noin 12-13 kilometrin mittaisella 400 kV:n voimajohtolla hankealueen länsipuolelle suunnitellun Fingrid Oyj:n Pysäysperä-Nuojuankankaan 400+110 kV:n voimajohtoon ja sen varrelle suunnitellun Siikalatvan sähköasemalle.

Uljuan tuulivoimapuiston suunnittelualueen länsireunalla sijaitsee Herakankaan valtakunnallisesti arvokas kumpumoreenimuodostuma ja suunnittelualueen länsipuolella Isokankaan valtakunnallisesti arvokas kumpumoreenimuodostuma. Herakankaan moreenimuodostumalle on sijoitettu Uljuan tuulivoimahankkeen toinen sähköasemista ja myös vaihtoehtoinen sähkönsiirtoreitti. Molemmat sähkönsiirtoreitit kulkevat Isokankaan moreenimuodostuman läpi. Uljuan kaavaluonnoskartalla Herakankaan valtakunnallisesti arvokasta moreenialuetta ei ole osoitettu erillisellä kaavamerkinnällä. Merkintä tulee lisätä kaavakartalle kaavaehdotusvaiheessa ja siirtää hankkeen sähköasema arvokkaan moreenialueen ulkopuolelle. Myös sähkönsiirtoreitin linjaus tulee suunnitella siten, ettei arvokkaisiin moreenimuodostumiin kohdistu haitallisia vaikutuksia.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkiseen ehdotukseen uudistettiin tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä sähkönsiirron osalta:

"Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimamala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä."

Pohjois-Pohjanmaalla on tällä hetkellä neljä Natura-aluetta, joiden suojeluperusteena on metsäpeura. Nämä Natura-alueet ovat Rumala-Kuvaja-Oudonrimmet (Vaala, Siikalatva), Kansanneva-Kurkineva-Muurainsuo (Pyhäntä), Etelä-Sydänmaa (Reisjärvi) ja Kivineva (osittain Sievi). Luonnonvarakeskuksen ja Metsähallituksen yhteistyönä on vuonna 2023 valmistunut Natura-alueita koskeva päivitys ja metsäpeuraa on ehdotettu olevien lisäksi suojeluperusteeksi 26:lle Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa sijaitsevalle Natura-alueelle. Ehdotettujen metsäpeurasuojeluperusteisten Natura-alueiden tihentyä sijaitsee erityisesti metsäpeuran vaellusreitin varrella Keski-Pohjanmaalta Oulujärven länsipuolelta pohjoispuolelle poronhoitoalueen rajalle ulottuvalla lounaiskoilliseen suuntautuvalla

vyöhykkeellä. Pohjois-Pohjanmaan liiton Natura-selvityksen mukaan riskejä kohdistuu myös moniin näistä Natura-alueista, joiden suojeluperusteeksi metsäpeura on esitetty liisättävän. Useiden Natura-alueiden lähivaikutusalueelle kohdistuu jo nyt riskejä luvitetuista ja toiminnassa olevista lainvoimaisten vaihemaakuntakaavojen mukaisista tuulivoimaloiden alueista. Uljuan tuulivoimapuiston suunnittelualueen eteläpuolella sijaitseva Iso Suksineva-Ahvenjärvenneva-Turvakonnevan Natura-alue on yksi niistä Natura-alueista, joihin metsäpeuraa on ehdotettu suojeluperusteeksi. Uljuan tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa on huomioitava viimeisin metsäpeuraa koskeva selvitystieto ja varmistettava metsäpeuran tärkeiden esiintymis- ja vasomisalueiden, kesä- ja talvilaidunten välisen vaellusreitit ja Natura-alueiden välisten yhteyksien säilyminen riittävänä.

Natura-alueet, luonnon ydinalueet ja niiden väliset ekologiset yhteydet muodostavat ekologisen verkoston, jolla luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja eläinten liikkumisen turvaaminen ovat erityisen tärkeitä. Pohjois-Pohjanmaan liiton toukokuussa 2024 valmistuneessa Natura-alueita koskevassa riskiselvityksessä täydennettiin ja määriteltiin Pohjois-Pohjanmaan ekologiset yhteydet ja luonnon ydinalueita yhdistävän ekologinen verkoston rajausta ohjaamaan tuulivoimarakentamista ja välttämään maankäytön muutoksille herkkiä alueita. Tämä ekologinen verkosto on esitetty Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ensimmäisen ja toisen julkisen ehdotusvaiheen selostuksen liitekartalla 1 (Tuulivoima, luonnon monimuotoisuus ja energiansiirto). Valmistunut selvitys on tarkentanut TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksessä määritellyjä ekologisia yhteyksiä, ja korvannut ne.

Uljuan tuulivoimahankkeen YVA- ja kaavaselostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksessä esitettyihin ekologisiin yhteyksiin. Uutta selvitystä ei kuitenkaan arvioinneissa ole vielä huomioitu, vaikka Pohjois-Pohjanmaan liitto on kertonut viranomaisneuvottelussa syyskuussa 2024 Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevan selvityksen valmistumisesta, ja korostanut sen huomioimista hankkeen vaikutusten arvioinneissa. Uljuan suunnittelualue sijoittuu pohjoisosaa lukuun ottamatta ekologisen verkoston ydinalueelle nro 5. Suunnittelualueen eteläpuolelle levittäytyvä ydinalue nro 5 on tunnistettu laajaksi Natura-alueiden ja luonnonsuojelualueiden keskittymäksi, jolla sijaitsee maakotkan, metsähanhen ja metsäpeuran esiintymisalueita. Alueella on myös Natura-alueverkoston merkittävimpiä kulku- ja leviämis yhteyksiä. Uljuan alue sijoittuu kokonaisuudessaan myös ekologisen verkoston alueelle, joka yhdistää ydinalueita 7 ja 5. Kyseinen osa ekologisen verkoston aluetta on myös esitetty Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevassa selvityksessä metsäpeuraverkostona. Näillä alueilla heikentymisen riskiä kasvattavat useat luvitetut ja vireillä olevat tuulivoima-alueet. Tarkemmassa hankesuunnittelussa on kiinnitettävä erityisen suurta huolellisuutta ekologisten yhteyksien säilymiseen ja ekologisen verkoston toimivuuteen. Hankesuunnittelussa on varmistuttava vaikutusarvioinnin ja mahdollisten lieventämistoimenpiteiden avulla Natura 2000-verkoston ja ekologisten yhteyksien säilyminen myös yhteisvaikutusten arvioinnin kautta.

Vaikutukset maisemaan

Uljuan tuulivoimahankkeen lähivaikutusalueelle sijoittuu useita arvokkaita maisema-alueita ja rakennetun kulttuuriympäristön alueita. Uljuan tuulivoimahankkeen maisemavaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty näkyvyysalueanalyysiä ja havainnekuvia on laadittu useasta eri pisteestä. Maisemaan kohdistuvat vaikutukset on arvioitu etäisyysvyöhykkeittäin ja arvokohteisiin. YVA- ja kaavaselostuksien mukaan maiseman arvokohteista merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat hankealueen koillispuolella lähimmillään noin kolmen kilometrin päässä sijaitsevalle maakunnallisesti arvokkaalle Hyvölänrannan

Uljuan tuulivoimahankkeen alueelle ei ole osoitettu seudullisesti merkittävää tuulivoimaloiden aluetta lainvoimaisissa vaihemaakuntakaavoissa eikä energia- ja

ilmastovaihemaakuntakaavan toisessa julkisessa ehdotuksessa. Uljuan tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä tarkasteltavat hankevaihtoehdot sekä kaavaluonnosratkaisu ovat siten maakuntakaavan vastaisia. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on toukokuussa 2025 maakuntavaltuustossa.

Tuulivoimarakentamisen yleisen suunnittelumääräyksen mukaan maakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoimala-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulipuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia. Pohjois-Pohjanmaalla seudullisesti merkittävän tuulivoiman kokonaisuus on vähintään kymmenen voimalaa käsittävä tuulivoimahanke. Yleisiä suunnittelumääräyksiä on uudistettu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ensimmäiseen ja toiseen julkiseen ehdotukseen ja niissä on annettu ohjeita ja veloitteita tuulivoima-alueiden sijoittamiseen haitallisten vaikutusten vähentämiseksi.

Uljuan tuulivoimahankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat maakotkaan, Iso Suksineva-Ahvenjärvenneva-Turvakonnevan Natura-alueeseen, ekologista verkostoa käyttävään metsäpeuraan sekä maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. OAS- ja YVA-suunnitelmavaiheen jälkeen tehdyillä voimaloiden lukumäärän vähennyksillä on voitu vähentää haitallisia vaikutuksia, mutta vaikutukset ovat edelleen merkittävän riskin tuntumassa.

Tuulivoimapuiston yksi sähköasemista ja molemmat sähkönsiirtoreitit sijoittuvat valtakunnallisesti arvokkaille moreenimuodostumille. Sähköasema tulee siirtää arvokkaan moreenimuodostuman ulkopuolelle ja sähkönsiirtoreitin linjaus tulee suunnitella siten, ettei arvokkaisiin moreenimuodostumiin kohdistu haitallisia vaikutuksia.

Maakuntakaavoituksen aikana laaditut selvitykset (erityisesti maakotka-, maisema- ja Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevat selvitykset) tulee huomioida Uljuan tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys (PPLY)

PPLY on tutustunut Uljuan tuulivoimahankkeen YVA-selostukseen ja sen luonto- ja linnustonselvitykseen. Hankealueelle sekä sen välittömään läheisyyteen sijoittuu useita linnustoltaan arvokkaita alueita, joihin PPLY kiinnittää lausunnossaan erityistä huomioita.

FCG:n laatiman luonto- ja linnustonselvityksen sivulla 61 (kuva 28) on kartta linnustolle tärkeistä elinympäristöistä Uljuan hankealueella ja lähiympäristössä, joiden rajaukset ovat kaikki usean kymmenen hehtaarin suuruisia. Hankealueen sisällä olleista linnustolle tärkeistä alueista kuusi oli metsä- ja viisi suoalueita niiden sijoittuessa alueen keski- ja pohjoisosiin. Hankealueen eteläosaan sen itäpuolella välittömästi rajautuen sijaitsee 476 hehtaarin Iso Suksinevan - Ahvenjärvennevan – Turvakonnevan Natura 2000 -alue sekä kaksi linnustollisesti arvokasta metsäaluetta. Jo pelkästään tällainen arvokkaiden lintualueiden runsaus herättää kysymyksen tuulipuistorakentamisen mielekkyydestä.

Luonto- ja linnustonselvityksessä on tehty hyvää työtä ja raportoitu lajikohtaisesti uhanalaisten tai muuten harvinaisten lintulajien esiintymisestä hankealueella. Alueella tehdyissä linnustonselvityksissä ”havaittiin useita päiväpetolintulajeja. Hankealue sijoittuu maakotkan reviirille. Lisäksi hankkeen vaikutusalueella pesii sääksi ja kaksi muuttohaukaparia.” (s. 52, FCG) Nämä em. lajit ovat erityisesti suojeltavia ja lain suojaamia. Tässä mielessä tilanne on jopa harvinainen, että hankealueelta tai sen välittömästä

läheisyydestä löytyy kaikki kolme maakunnassamme pesivistä erityissuojelussa olevista petolintulajeista. Tuulivoiman rakentaminen mitä todennäköisimmin karkottaisi kaikki nämä lajit.

Lisäksi linnustoselvityksissä havaittiin joukko uhanlaisia lajeja, ”Hankealueella pesimälinnuston laskennoissa vuonna 2021 havaittuja erittäin uhanalaisia (EN) lintulajeja ovat tukkasotka, mehiläishaukka, arosuohaukka, tervapääsky, törmäpääsky, räystäspääsky ja hömötiainen, vaarantuneita (VU) metsähanhi, haapana, jouhisorsa, pyy, riekko, sinisuu-haukka, hiirihaukka, jne.” (s. 53, FCG). Näistä erityisesti huolissaan on oltava mehiläis- ja hiirihaukasta, jotka pesivät puihin ja lentävät soidin- ja saalistuslennoillaan korkealla, usein tuulivoimalan lapojen törmäyskorkeuksissa. Suuri vaara on myös riekon ja muiden metsäkanalintujen väheneminen alueelta, mikäli tuulivoimaa tulisi. Metsäkanalintujen törmäyskuolemia voimaloiden runkoihin on havaittu useissa tuulipuistoissa, ne ovat olleet paikoin jopa verraten yleisiä. Pöllölajeista hankealueelta on löytynyt kaksi viirupöllön pesää ja edellisten lisäksi useiden viirupöllöjen ja huuhkajan soidinhuulua (s. 58, FCG). Huuhkaja on erittäin uhanalainen (EN), lapinpöllö EU:n lintudirektiivilaji ja näistä pöllöistä vähälukuisin. Pöllöt karttavat tuulipuistoja, osittain kai melun vuoksi, koska niiden saalistus ja soidin perustuvat tarkkaan kuuloon.

Kokonaisuudessaan Uljuan tuulivoimahankkeen kolmesta vaihtoehdosta emme näe mahdollisena kumpaakaan 22-28 tuulimyllyn vaihtoehdosta. Ainoastaan VE0, jossa uusia tuulivoimalaitoksia ei toteuteta, on järkeenkäypä kaikki alueen linnustolliset arvot huomioiden.

Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia

Suunnittelualueella on tehty arkeologinen inventointi maastokaudella 2021 (*Siikalatva 2021, Uljuan tuulivoimapuiston arkeologinen inventointi / Keski-Pohjanmaan Arkeologia-Palvelu*), ja inventointia on täydennetty vuosina 2022-2023 (*Siikalatva 2022-2023 Uljuan tuulivoimapuiston laajennusosien ja voimajohtoreittien arkeologinen inventointi / Keski-Pohjanmaan Arkeologia-Palvelu*). Museo on arvioinut raportit, vienyt kohteet muinaisjään-nösrekisteriin ja pyytänyt raportteihin täydennyksiä. Täydennetyt raportit on toimitettu mu-seolle 2/2022 ja 2/2025.

Tuulivoima-alueelta tunnetaan 20 muinaismuistolain (295/1963) suojelemaa kiinteää mui-naisjäänöstä. Kohteet ovat:

1. Syväjärvi lounas (1000041574), tervahauta
2. Hangasoja (1000041573), tervahauta
3. Hirvenselkä (1000041572), tervahauta
4. Uljua lounas (1000041565), tervahauta
5. Saarijärvi 1 (1000041570), kaava-alueella yksi tervahauta
6. Hangasoja länsi (1000041566), tervahauta
7. Kalmonneva (1000041564), tervahauta
8. Mesijärvi koillinen (1000041563), kaksi tervahautaa
9. Pirneskangas 1 (1000041430), tervahauta
10. Pirneskangas 2 (1000041432), tervahauta
11. Hangaskangas itä (1000041429), tervahauta
12. Hangaslampi luode (1000041559), tervahauta
13. Lengonmännynkangas (1000041428), tervahauta
14. Kirjavanniemenkangas (1000041424), tervahauta, tervapirtin kiuas
15. Rytijärvi (1000041426), tervahauta
16. Arvolansaari (1000041427), tervahauta
17. Suksikaarto (1000041420), tervahauta

18. Hautakangas 2 (1000041418), tervahauta
19. Ojantakanen 2 (1000055039), tervahauta
20. Hietakaarto (1000055038), kaksi tervahautaa

Lisäksi tuulivoima-alueella sijaitsee 11 Oulun yliopiston ja Museoviraston LiDARK-hankkeessa automaattisesti tunnistettua tervahautaa (1-11) tai hiilimiilua (12). Yksi kohteista on viety muinaisjäännösrekisteriin mahdollisena muinaisjäännöksenä (1). Kohteet ovat:

1. Kirjavaniemenkangas etelä (1000048943), tervahauta, kuoppa
2. 7115049/461860
3. 7115483/461977
4. 7124010/460873
5. 7125793/459751
6. 7122253/464585
7. 7128995/461188
8. 7115500/462950
9. 7115490/462959
10. 7115485/462963
11. 7115473/462964
12. 7116645/462015

Voimajohtoreitin läheisyydessä (alle 150 metriä) sijaitsee neljä kiinteää muinaisjäännöstä. Kohteet ovat:

1. Saarijärvi 3 (1000041571), latomus
2. Heteneva (1000046805), kaksi tervahautaa
3. Hangasoja (1000041573), latomus
4. Saarijärvi 1 (1000041570), kaksi tervahautaa ja tervapirtin kiuas

Muinaisjäännökset on osoitettu kaavaluonnoksessa sm-osa-alueena, johon liittyy indeksi-numero. Muinaisjäännöksiä koskeva kaavamääräys on asianmukainen. Muinaisjäännökset on myös huomioitu koko yleiskaava-aluetta koskevissa määräyksissä. Museo kuitenkin huomauttaa, että kaavamääräyksessä, kaavaselostuksessa ja YVA-selostuksessa kohteelle Ojantakanen tulee korjata nimeksi Ojantakanen 2, ja kohteille Ojantakanen 2 ja Hietakaarto tulee lisätä niiden muinaisjäännöstunnukset.

Arkeologiset kohteet on esitetty kaavaselostuksen taulukossa 10-16 ja kartalla (kuva 10-49) sekä YVA-selostuksen kartalla (kuva 9-1) ja taulukoissa 9-1 ja 9-2. Selkeyden vuoksi taulukossa ja kartassa on kuitenkin syytä esittää vain suunnittelualueella ja sähkönsiirto-reittien läheisyydessä sijaitsevat kohteet. Taulukoissa on lisäksi käytetty kohteista inventointiraporttien mukaisia nimiä: esimerkiksi muinaisjäännösrekisterissä kohde Kirjavanniemenkangas koostuu raportin mukaisista kohteista Kirjavanniemenkangas 1 ja Kirjavanniemenkangas 2. Tervapirtti on siis liitetty tervahaudan alakohteeksi, koska ne liittyvät samaan toimintaan. Tällaisia kohteita ovat myös Kuojaneva 1 ja 2 sekä Saarijärvi 1 ja 2. Nämä kohteet on syytä esittää muinaisjäännösrekisterin mukaisesti kaavaselostuksen luvussa 10.7.3. ja YVA-selostuksen luvussa 9.6.1.

Kaavaselostuksen luvussa 10.7.3 ja YVA-selostuksen luvussa 9.6.1. on esitetty tarkemmin muinaisjäännökset, jotka sijoittuvat alle 300 metrin etäisyydelle tuulivoimaloiden ohjeellisista rakennuspaikoista ja/tai alle 100 metrin etäisyydellä sähköaseman paikoista tai tielinjauksista. Kohteet on esitetty sanallisesti ja karttaesityksenä. Kohteista tulee tässä yhteydessä käyttää muinaisjäännösrekisterin mukaisia nimiä ja muinaisjäännöstunnuksia.

Etenkin kaavaselostuksessa olisi suositeltavaa, että kohteita käsittelevissä karttaotteissa esitettäisiin voimaloiden tv-alueet, sillä voimala voidaan sijoittaa minne tahansa tv-alueelle. Tällä tavoin muinaisjäännöksen ja muuttuvan maankäytön suhdetta olisi helpompi tulkita kartoista.

YVA-selostuksen luvussa 9.6.2 käsitellään sähkönsiirron rakentamisen aikaisia vaikutuksia muinaisjäännöksiin. Esiin nostetaan kohteet Saarijärvi 1 ja 3. Niiden yhteyteen tulee lisätä lähempi karttaote, sillä kohdassa viitatusa kartasta 9-1 ei ole mahdollista hahmottaa kohteiden tarkkaa sijaintia suhteessa voimajohtoon.

Alueella on kolme muinaisjäännöstä, jotka sijaitsevat alle 22 metrin etäisyydellä uudesta tai parannettavasta tien keskilinjasta (Lengonmännynkangas, Hangaskangas itä ja Hangasoja). On huomattava, että tuulivoimahankkeissa rakennettavien huoltoteiden ajoradan leveys on yleensä 4,5-5 metriä, leveimmillään jopa 12 metriä ja kaapeliojineen koko leveys voi olla jopa 22 metriä. Tämän lisäksi tiealueeseen kuuluu myös mahdolliset levenykset, ojat ja läjitysalueet. Tämä tulee huomioida ohjeellisia tielinjoja ja kaapelireittejä suunnitellessa aivan muinaisjäännösten lähetyville, jotta kaava ei mahdollista tien rakentamista muinaisjäännöksen päälle.

Suosittelua olisi, että muinaisjäännösten etäisyydet mitattaisiin ohjeellisten voimaloiden paikkojen lisäksi/sijasta tv-alueiden rajasta muinaisjäännösalueeseen. Etäisyydet tulisi myös mitata muinaisjäännösalueen reunasta eikä muinaisjäännöksen keskipisteestä. Esimerkiksi kohteen Pirneskangas 2 on mainittu sijaitsevan 190 metrin etäisyydellä tuulivoimalan 24 ohjeellisesta sijainnista. Tv-alueen mahdollistaessa rakentamisen mihin tahansa tv-alueelle, on mahdollista, että voimala rakennetaan jopa noin 30 metrin etäisyydelle teruahaudasta. Erot ovat siis esitystavasta riippuen suuria.

Täydennysinventoinnin 2022-2023 jälkeen museolle on tullut käytettäväksi kaavaselostuksessa ja YVA-selostuksessa mainittu Oulun yliopiston ja Museoviraston yhteishankkeessa tuotettu LiDAR-aineisto. Museo on toimittanut kahdeksan kohteen tiedot hanketoimijalle. Huomiona kuitenkin, että alueella on aiemmista tiedoista poiketen lisäksi neljä kohdetta, jotka ovat jääneet pois toimitettujen kohteiden listasta (lausunnon sivun 2 kohdelistan kohteet 8-11). Kaavaselostuksen mukaan arkeologista inventointia on mahdollista edelleen täydentää LiDAR-kohteiden osalta. YVA-selostuksen mukaan kohteiden tarkastukset on tehtävä ehdotusvaiheessa.

11 tunnetusta LiDAR-kohteesta kaksi rajautuu tv-alueeseen (voimala 5 ja voimala 23) ja seitsemän sijaitsee alle 100 metrin päässä uudesta tai vahvistettavasta tielinjasta. Kun kohteet sijaitsevat näin lähellä muuttuvaa maankäyttöä, on tärkeää, että kohteet saadaan vahvistettua kiinteiksi muinaisjäännöksiksi ennen kaavaehdotusvaihetta ja merkittyä kaavakartalle sm-osa-alueena.

Koska kyse on yleisestä työhankeesta, vastaa hankkeen toteuttaja muinaismuistolain (295/1963) 15 §:n mukaan arkeologisista tutkimuksista koituvista kustannuksista. Tietoa arkeologisten kenttätöiden tilaamisesta sekä arkeologisista toimijoista on Museoviraston verkkosivuilla osoitteessa:

<https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen>. Osoitteessa on myös luettelo arkeologisista toimijoista.

Arkeologinen inventointi tulee suorittaa noudattaen Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita, jotka löytyvät Museoviraston verkkosivulta: <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus>. Arkeologisen tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportit digitaalisena arviointia varten Pohjois-Pohjanmaan museolle (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuo-dossa. Arvioinnissa varmistetaan, että selvitykset vastaavat niille asetettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia. Raportit toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa se tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Verkossa julkaistava tutkimusraportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajan nimiä tai osoitteita. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa Uljuan tuulivoimahankkeen valmisteluaineistosta tai YVA-selostuksesta.

Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö

Hankealueen lähiympäristössä ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lähin valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, Saviselkä-Piippola maantie, sijaitsee noin 9 km etäisyydellä hankealueesta ja Lamujokivarsi Piippolan kirkonkylässä noin 11 km etäisyydellä. Merkittävimmät maisemavaikutukset kohdistuvat lähialueella (0-7 km) sijaitseviin maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin ja rakennettuihin kulttuuriympäristöihin: pohjoispuolella Pihkalanrannan – Mäläskän kulttuurimaisemaan Siika- ja Neittävänjokivarsilla noin 4 km, idässä Hyvölänrannan kulttuurimaisemaan noin 3 km, kaakossa Tavastkengän kulttuurimaisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön ja Leiviskän ja Kestilän raitin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin noin 5 km etäisyydellä hankealueesta. Leiviskän lisäksi Pyhännänjärven rannan ympärille sijoittuu myös useita yksittäisiä rakennetun ympäristön arvokohteita.

Sähkönsiirtoreittien teoreettiselle näkyvyysalueelle (3 kilometriä) ei sijoitu maakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita.

Voimaloita on näkemäalueanalyysin mukaan havaittavissa kummassakin vaihtoehdossa enimmäkseen lännestä Kortteisentekojärveltä, luoteesta Uljuantekojärveltä, pohjoisesta ja idästä Siikajokivarresta, kaakosta Tavastkengän alueelta ja lisäksi vaihtoehdossa VE1 etelästä Pyhännänjärveltä. Yhteenvetona YVA-selostuksessa todetaan vaikutuksista lähi-vaikutusalueen osalta, että vain Hyvölänrannan kulttuurimaisema-alueella vaikutukset on YVA-selostuksessa arvioitu kohtalaisiksi. Muiden osalta korkeintaan vähäisiksi. Välialueella Pyhännän suuryhmän osalta vaikutuksen merkittävyys on arvioitu kohtalaiseksi, muiden alueiden/kohteiden osalta korkeintaan vähäisiksi.

Museo huomauttaa, että maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden osalta lähdeaineistona tulee käyttää [Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla \(Pohjois-Pohjanmaan liiton julkaisu B:86\)](#) ja että KIOSKI-sovellus ei ole ensisijainen lähde rakennetun kulttuuriympäristön osalta. Lähteenä tulee käyttää Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavaan sisältyvää selvitysaineistoa *Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015* ja sen kuntakohtaisia inventointiraportteja. Tekstissä oli myös joitakin epätarkkuuksia, s. 137 otsikko tasolla 8.5.4 ja alla tekstissä mainitaan maisema- ja *kulttuurihistorialliset alueet*, oikea termi on rakennetut kulttuuriympäristöt. YVA-selostuksen sivulla 143

taulukoinnissa epäselväksi jää mm., tarkoitetaanko *Siika- ja Neittäväjokivarrella* Pihkalanrannan - Mälaskän kulttuurimaisema-aluetta. Epätarkkuudet tulisi tarkistaa ja korjata. Arvoalueiden taulukoinnissa oli muitakin epätarkkuuksia nimistössä ja niiden statuksissa.

Maisemavaikutuksia on havainnollistettu valokuvasovitein. Kuvauspaikkojen etäisyydet tuulivoimaloista ovat kuitenkin pääsääntöisesti melko etäällä, noin 10 km ja lähimmilläänkin 4-5 km etäisyydellä, vaikka arvokkaita alueita ja asutusta sijoittuu myös lähemmäksi voimala-aluetta. Valokuvasovitteista olisi myös hyvä laatia muitakin kuin pelkkiä laajoja panoraamakuvia, jotka eivät aina havainnollista todellisia visuaalisia vaikutuksia parhaalla tavalla ja joissa voimalat jäävät kauas horisonttiin. Pohjois-Pohjanmaan museon mielestä jatkosuunnittelussa olisi tarpeen täydentää vaikutusten arviointia useammasta pisteestä ja myös voimaloita lähinnä olevien arvoalueiden talouskeskusten tuntumasta otetuilla laadukkailla havainnekuvilla.

Lievempien maisemavaikutusten osalta Pohjois-Pohjanmaan museo näkee mahdollisessa jatkosuunnittelussa vaihtoehdon VE2 paremmaksi.

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Pelastusviranomaisen on tutustunut aineistoon ja pyytää huomioimaan tämän lausunnon liitteenä olevan Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen ohjeen tuulivoimapuiston suunnitteluun ja rakentamiseen.

Pelastuslaitos antaa tarkemmat tuulivoimaloiden riskienhallintaan ja operatiivisiin toimintaedellytyksiin liittyvät lausunnot pyynnöstä rakennuslupavaiheessa.

Liite: Pohjois- Pohjanmaan pelastuslaitoksen ohje tuulivoimapuiston suunnitteluun ja rakentamiseen

Säteilyturvakeskus (STUK)

Säteilyturvakeskuksella ei ole lausuttavaa Uljuan tuulivoimapuistohankkeen osayleiskaavaluonnokseen ja YVA-selostukseen.

Telia Finland Oy

Telia Finland Oy:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä.

Lisätietoja antaa tarvittaessa production-desk@teliacompany.com.

Mielipiteet

Mielipide 1

Olen perehtynyt suunnitelmaan Uljuan tuulivoima-alueen osalta. Asia tuli tietooni sattumalta ystävien kautta noin kolme vuotta sitten, kun hanketta jo valmisteltiin. Tiedottaminen ja lähiseudun asukkaiden huomiointi oli surkeaa etenkin kahden ensimmäisen vuoden ajan, vaikka ELY-keskus kehoitti hankkeen liitteenä olleen muistion mukaan erityisesti huomioimaan alueen läheisyydessä asuvat ihmiset. Emme ole ainoita joiden kokemus on tämä. Tässä mielipiteeni kaavaan sekä muihin asiaan liittyviin selvityksiin.

Vuonna 2021 valmistunut omakotitalomme mieheni synnyintilalla sijaitsee noin kolmen kilometrin päässä alueesta ja lähimmistä myllyistä Syrjäläntiellä Pyhännän kunnan puolella. Jouduimme rakentamaan talomme, kun mieheni vanhassa kotitalossa ilmeni vaurioita. Viihdymme kotonamme hyvin, mutta onhan uudessa talossa maksamista. Me asumme tässä kolmesta poikani ja mieheni kanssa.

Ilokseni tyttäreni osti yhdessä Australiasta kotoisin olevan vävyini kanssa talon naapuristamme vuonna 2021. Tyttäreni perheen omakotitalo, jota he ovat remontoineet kodikseen, sijaitsee noin kahden kilometrin päässä suunnitelluista myllyistä. Heillä on vuoden ikäinen pieni tyttö perheessä. Olen nyt kolme vuotta viettänyt lukuisista unettomia öitä miettiesäni, miten nämä tuulimyllyt tulisivat vaikuttamaan elämäämme. Tämä prosessi on siis jo vaikuttanut stressaavasti eli haittaa on jo tullut meille ja paljon. Naapurikunnan asukkaana meille koituisi tästä merkittävät henkilökohtaiset tappiot eikä minkäänlaista hyötyä.

Hankkeen liitteissä mainittiin myöskin, että vaikutus lähimpänä asuville on merkittävä. Ei voida varmuudella tietää kuinka 300 metriä korkeat myllyt tulisivat vaikuttamaan esimerkiksi kotiemme arvoon ja jatkomyyntimahdollisuuksiin, mikäli emme pystyisi myllyjen aiheuttamien terveysvaikutusten vuoksi tässä asumaan. Todella negatiivisesti joka tapauksessa ja myyminen todennäköisesti olisi miltei mahdotonta, sillä se on hankalaa jo valmiiksi maaseudulla. Lisäksi on täysin eri asia asua kahden kuin kymmenen kilometrin päässä myllyistä. Hankkeen liitteenä oli tutkimus hintavaikutuksista miltei kymmenen vuoden takaa ja talot sijaitsivat kymmenenkin kilometrin päässä myllyistä. Lisäksi Suomessa ei ole vielä näin korkeita myllyjä, joten vaikutuksia voi vain arvailla.

Tyttäremme kodin äänieristyskään ei välttämättä ole paras ja olen huolissani miten myllyjen aiheuttama melu tulisi vaikuttamaan. Itselleni erityisluokanopettajan vaativaa työtä tekeväälle puolestaan yksi tärkeä tekijä palautumiselle, on hiljaisuus ja luonnon läheisyys kotiin tullessa. Liikenteen meteli on ohimenevää, mutta miten tulisi vaikuttamaan jatkuva taustameteli? Mitäpä jos joutuisimme myllyjen jo ollessa pystyssä kutsumaan terveystarkastajan mittaamaan todellisia desibelimääriä ja arvot kuitenkin ylittyisivät? Mallinnuksessa ne olivat jo lähellä raja-arvoja. Olisi hankalaa siinä vaiheessa purkaa myllyjä. Olen myös huolissani nuorista perheistä, jotka ovat alueen lähistölle rakentamassa elämänsä. Miten tämä vaikuttaa lapsiperheiden haluun pysyä maalaispaikkakunnilla? Hekin rakentavat elämänsä tänne luontoarvojen ja rauhan vuoksi. Vaikutus viihtyvyyteen on tunnustettu tosiasia.

Lisäksi hanketta vastusti jo alkuvaiheessa yli 50 kotikylämme Lamujoki-Ojalankylän asukasta. Nimet löytyvät adressista, joka silloin nopealla tahdilla kerättiin kyläläisiltä ja joka toimitettiin henkilökohtaisesti Siikalatvan kunnan tekniseen toimistoon. Kylällä on muitakin asukkaita, joita tämä prosessi on uuvuttanut eivätkä he välttämättä jaksa olla aktiivisia vuosikausia kestäneessä asiassa. Hankealuetta on kaavailtu Kivijärvenkankaan ulkoilualueen viereen. Tämä alue on merkittävä useille käyttäjille, joita on paljon muitakin kuin kyläläisemme. Siellä on mm. valaistu hiihtolatu sekä talkoovoimin rakennettu frisbeegolf-rata sekä laavu. Kylämme toiminta on ollut vireää viime aikoina, joten kyseessä ei ole mikään kuoleva kylä, mihin suuntaan tuulimyllyt voisivat kyläämme viedä.

Pyhännän kunnan asukkaana olen myös huolissani vaikutuksista koko kuntakeskukseen, joka olisi myös vaikutusalueella, sekä Pyhännän kunnan elintarviketeollisuuteen myllyjen läheisyyden vuoksi. Alueen läheisyydessä sijaitsee Pyhännän kunnan vesipumppaamoita sekä merkittävä pohjavesialue. Elintarviketeollisuudelle veden saanti on keskeinen asia. Teollisuutemme työllistää myös useita naapurikuntien asukkaita.

6.5.2025

Luonto on Kivijärvenkankaan ja Kivijärven natura-alueella tärkeä arvo. Metsäpeurat kulkevat kotimme läheisyydessä ja linnut kuuluvat olennaisena osana alueeseen. Kivijärvi, jonka vieressä asumme, on lintujärvi. Olen nähnyt maakotkankin liitelevät täällä. Näistä asioista mainittiin myös hankkeen liitteissä ja näitä ei tule sivuuttaa. Selvityksen mukaan vaikutus olisi suuri, sillä alueella sijaitsee maakotkan reviiri ja metsäpeurojen elinalue.

Hanke on toistuvasti riskien vuoksi jätetty pois maakuntakaavasta. Ihmettelen, että miksi sitä yhä suunnitellaan. Riskit ovat sitä luokkaa, että ei mielestäni pitäisi. Vastustan jyrkästi hanketta.

Palautteena vielä, että vastineet hankkeen aikana nousseisiin huolenaiheisiin eivät suu- rilta osin vakuuttaneet. Ja havainnekuvat olivat todella epäselviä eikä niitä ollut esimer- kiksi täältä meidän suunnasta. Lisäksi tilastokeskuksen ruutumallista meidän kotimme oli- vat kokonaan jääneet pois.

Ps. Kuittaisitteko tämän viestini vastaanotetuksi? Asia on minulle elintärkeä

Liite: Kuva asutuksesta.

Mielipide 2

En pidä suunnitelmistanne rakentaa tuulimyllyjä kotimme lähelle ja haluan, että huomioisitte nämä seikat.

Asumme 3-henkisellä perheellä Pyhännän puolella Syrjäläntiellä n 3 kilometrin päässä suunnitelluista Ahvenjärven ja Kivijärven väliin sijoittuvista myllyistä. Tulisivat liian likelle ihmisasutusta. Meteli, jyrinä ja tutkimaton infraääni tulisi lähelle. Kuka haluaisi asua teollisuusalueella?

Kaiken lisäksi naapuriin, noin 2 kilometrin päähän suunnitelluista myllyistä muutti vaimon tyttären perhe ja heillä on 1-vuotias lapsi, jonka tulevaisuutta rauhalliseen asumiseen myös haluan peräänkuuluttaa.

Sen lisäksi Kivijärven toisella puolen asuu myös ihmisiä, joille haluaisin pyytää rauhaa metelitöntä elämää.

kyseisen asuinalueen asukkaat keräsivät yli 50 nimeä adressiin, jonka minä toimitin 1.3.2022 Siikalatvan tekniseen toimistoon. Kai te otatte sen tämänkin vaiheen lausuntokierroksella huomioon.

Pyhännän kunnan puolella Kivijärvenkankaalla likellä Siikalatvan rajaa ja suunniteltuja myllyjä on VEDENOTTAMO. Sieltä otetaan vesi Pyhännän elintarviketehtaisiin.

Kyseisten tehtaiden tuotteita käytetään laajasti ympäri Suomea. Haluatteko vaarantaa sen myllyjen siipiin suihkutettavalla jäähdytysnesteellä? Pohjavesien virtauksista ei ole tarkkaa tietoa, kuinka laajalta ne ottavat vetensä.

Sitten luontoseikat. Kivijärvi on Natura-kohde, siis suojeltu lintujärvi. Ja sen likelle haluaisitte myllyjä. Alueella on teidän selvityksen mukaan tavattu maakotkaa. Peuroja olen itsekin nähnyt pellollani, joskus jopa 40 yksilön lauman. Viime kesänä yks jäi auton alle juuri suunnittelemanne eteläisimpien myllyjen kohdalla.

Lyhyesti sanottuna. Jos ottaisitte huomioon, et minä entisenä Siikalatvan työntekijänä toivon teidän poistavan Pyhännän rajalle suunnitellut myllyt.

Liite: kuva 1.3.2022 toimitetusta lausunnosta

Mielipide 3

Palaute Uljuan tuulivoimapuiston osayleiskaavasta

Olen syvästi järkyttynyt, että Uljuan tuulivoimapuiston toteutuminen on edelleen mahdollista, vaikka se on ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Luottamus päättäjiä sekä päättäviä elimiä kohtaan horjuu ja lujaa.

Lähimmät tuulivoimalat VE 1-vaihtoehdossa ovat suunnitteilla noin kahden kilometrin päähen kodistani ja todella lähelle Natura- sekä pohjavesialueita. Se, että puistoa edelleen moukaroidaan läpi hinnalla millä hyvänsä, kertoo minulle karua kieltään siitä, että raha ohjaa, viis muista arvoista.

Enenevissä määrin alkaa olla tutkimuksia, jotka osoittavat tuulivoimateollisuusalueilla olevan negatiivisia vaikutuksia sekä luontoon eläimiseen että lähellä asuviin ihmisiin. Onko niillä mitään merkitystä? Tuulivoimabuumi ylipäättään kuuluu olevan muualla Euroopassa vähitellen menneen talven lumia, miksiköhän?

Yksi tuulivoimapuistojen negatiivista seurauksista tulee todennäköisesti olemaan ongelmat voimaloiden purkamisesta käyttöön päätyttyä. En usko hetkeäkään, että hommat hoi-tuu näppärästi, koska ”romuraudan arvon uskotaan olevan silloin edelleen hyvä”. Tuulivoi-maloita ei mahdeta myydä yhtä helposti kuin muuta nurkista löytyvää romurautaa. Luulisi edes tämän kiinnostavan, jos ei liikuta tuulivoimapuistojen vaikutukset luontoon tai lähellä asuvien ihmisten elämään.

Toivon, että Uljuan tuulivoimapuistoa ei toteuteta ollenkaan eli YVA-vaihtoehtoista VE 0 toteutuisi. Negatiiviset vaikutukset luontoon ja alueen muuttuminen ovat mielestäni liian suuri ja peruuttamaton riski otettavaksi. Henkilökohtaisesti olen eniten huolissani, jos vaih-toehdoista VE 1 toteutuu ja tuo tuulivoimalat todella lähelle sekä minun että monen muun koteja. Etukäteen on mahdotonta arvioida esimerkiksi meluhaittoja, joista olen kaikista eniten huolissani.

Toivon, että mielipiteeni alueen asukkaana otetaan huomioon, kun tehdään lopullisia päätöksiä puistosta ja etenkin kotiani lähimmäs tulevista voimaloista.

Mielipide 4

Toivon, että Uljuan tuulivoimahanke ei toteudu sellaisena kuin se tällä hetkellä on yleis-kaavassa. Vastustan viiden eteläisimmän myllyn rakentamista, jotka sijoittuisivat noin kah-den kilometrin päähän kodistamme, joka sijaitsee Pyhännän puolella rajan tuntumassa.

Ostimme talon vasta muutama vuosi sitten kun halusimme muuttaa kaupungista maaseu-dun rauhaan, luonnon keskelle ja lähelle perhettäni. Nuo viisi eteläisintä myllyä vaikuttaisi-vat todella negatiivisesti meidän elämäämme. Myllyt näkyisivät suoraan meidän kotipi-haamme, vieden meiltä sen, minkä perässä lähdimme pois kaupungista: Puhtaan luon-non.

Paitsi meidän taloomme, nämä yllämainitut myllyt vaikuttaisivat myös vanhempieni uuteen taloon sekä monille tärkeään Kivijärvenkankaan ulkoilualueeseen.

Suureksi huolenaiheeksi nousee myös talomme jälleenmyyntiarvo. Haja-asutusalueella sijaitsevaa vanhaa taloa on jo valmiiksi vaikea myydä, kahden kilometrin päässä sijaitsevat 300m korkeat tuulimyllyt tuskin helpottaisivat tilannetta.

Uljuan tuulivoimahankkeen toteutuessa tämän hetken suunnitelman mukaan joutuisimme aloittaa alusta jossain muualla ja todennäköisesti juuri remontoimamme talo jäisi tyhjilleen. Se olisi todella sääli, sillä olemme niitä harvoja nuoria aikuisia, jotka oikeasti haluaisivat asua maaseudulla ja perheeseemme kuuluu tällä hetkellä myös 1-vuotias lapsi.

Haaveenamme oli, että lapsemme saisivat kasvaa luonnon keskellä ja lähellä isovanhempiaan. Toivon todella, että nämä tuulimyllyt eivät vie sitä meiltä.

Mielipide 5 (*mielipide saatu englanniksi ja suomeksi*)

Huomasin, että ainakin 2 taloa puuttuu vähintään yhdestä tuulipuistokarttasuunnitelmas-tasi, sekä meidän että naapurimme talosta, joten olisin kiitollinen, jos talomme lisättäisiin karttaan.

Talojen sijainnit piirretään liitteeseen.

Osoitteet ovat: (*tiedot poistettu*)

Molemmissa taloissa on 3 henkilöä.

Mutta lisäksi vastustamme ehdottomasti tämän tuulipuiston nostamista. varsinkin nuo 5 eteläistä tuulimyllyä, mutta myös muut toisen talouden vuoksi.

Jos tämä suunnitelma toteutuu, se jättää meidät kiven ja kovan paikan väliin. Olemme ostaneet tämän talon ja toivomme voivamme kasvattaa perheen tänne, mutta jos tuulimyllyt tulevat, haluaisimme ehdottomasti muuttaa terveysongelmien vuoksi. Valitettavasti se tarkoittaa, että meidän pitäisi myydä voidaksemme muuttaa, mutta tässä on 2 ongelmaa. V: Kukaan ei halua ostaa taloa näin läheltä tuulipuistoa, puhumattakaan siitä, että se olisi maaseudulla, joten koen, että sitä on lähes mahdotonta myydä. ja B. Vaikka voisimme myydä, se laskisi talon hintaa joka tapauksessa merkittävästi. Pelkään, että jäämme jumiin tänne ilman mahdollisuutta muuttaa, kun lapsemme kasvavat joutuen mahdollisesti käsittelemään näiden tuulimyllyjen aiheuttamia sivuvaikutuksia.

Tiedän, että talomme alue ei ole vahingoittunut laskelmiesi mukaan, mutta en ole vakuutunut siitä, että tehty tutkimus on vakuuttava, kukaan ei tiedä niiden pitkän aikavälin vaikutuksia tai laajuutta, jonka se saavuttaa ilman pitkän aikavälin tuloksia. Siksi ensisijainen huolenaiheeni on lapsistamme enemmän kuin mistään muusta. Ja tietysti minulla on muitakin huolenaiheita, minulla on monia, sekä monien muiden, mukaan lukien itseni, terveys. Enkä edes usko, että nämä tuulimyllyt tuottavat tässä vaiheessa etuja, jotka ovat suuremmat kuin niiden perustamiskustannukset. Ensisijainen huolenaiheeni on kuitenkin lapsistani, kaikesta muusta, mitä voin käsitellä, mutta lasteni terveys on syy siihen, että pyydän, että tätä suunnitelmaa ei toteutettaisi.

Liitteet 1 ja 2: Talojen sijainnit